

[Lasse Budtz]

konstruktive. Ud fra disse grunde er vort dagsordensforslag formuleret, og jeg vil fremhæve stærkt, at hvis det vedtages, er det selvfølgelig dansk politik, Danmarks politik. Det lyder således:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget fordømmer fortsatte atomprøvesprængninger i Øst og Vest, opfordrer folketinget regeringen til:

1. på baggrund af løfterne i 1963-traktaten om atomprøvesprængningernes begrænsning at tage afstand fra fortsatte underjordiske sprængninger,

2. at fremføre denne afstandtagen til kernevåbenmagterne, inklusive USA, der efter folketingets opfattelse genoptog prøvesprængninger på et tidspunkt, hvor der var rimelig udsigt til indgåelse af en aftale om et internationalt stop,

3. at opfordre til genoptagelse af forhandlingerne, i første omgang mellem USA, England og Sovjetunionen, om indgåelse af en total prøvestopaf-tale, som efterhånden skal omfatte alle stater,

4. at arbejde for indkaldelse af en konference efter reglerne i 1963-traktaten om udvidelse af det begrænsede prøvestop til et totalt stop.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Der er fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Eva Møller (KF):

Alle, både vi her i folketingssalen og befolkningen i verden omkring os, har et ønske om at efterlade en verden, der er bedre end den verden, vi overtog.

Vi er på mange måder uenige om, hvordan en bedre verden er, men på nogle områder er vi da enige. Vi mener alle, at verden ville være bedre, hvis det var en verden uden atomprøvesprængninger, en verden med forbud mod kernevåbensprængninger, en verden uden våbenkapløb, en verden, hvor sikkerheden bygger på gensidig tillid og respekt for mennesket og ikke på mængden af atomvåben. Jeg vil takke udenrigsministeren for en klar tale, der specielt i såvel indledningen

som slutningen gav udtryk for netop de synspunkter.

Spørgsmålet om et prøvestop eller et moratorium har gentagne gange været drøftet, dels mellem supermagterne indbyrdes, dels i internationale forsamlinger. Og som det er kendt fra referaterne, har Danmark altid klart og tydeligt udtalt sig til fordel for og også stillet forslag om gensidige og kontrollerbare prøvestop. Hidtil desværre uden held.

Vi har i den samme ånd beklaget de prøvesprængninger, atommagterne har gennemført, uanset om det var vore allierede i NATO, USA, Frankrig og Storbritannien, eller det var Sovjet og Kina.

Vi har i øjeblikket, som det også er anført i forespørgslen, et midlertidigt sovjetisk prøvestop, som denne supermagt ensidigt har erklæret, i øvrigt lige efter at have fuldført en serie af prøvesprængninger, og vi ved, bl.a. ifølge Land og Folk fra 16. april d.å., at Sovjetunionen har til hensigt at genoptage prøvesprængningerne.

Det må derfor i menneskehedens interesse være af den største betydning, at Danmark endnu en gang forsøger at påvirke til et altomfattende prøvestop. Vi ved alle, at det har været forsøgt før, og vi ved også, at det desværre er forbundet med en lang række problemer. Men på den anden side må de kunne løses, hvis viljen virkelig er til stede.

Det drejer sig først og fremmest om at finde det rette tidspunkt for begge supermagter til samtidig og gensidigt at indlede et altomfattende prøvestop, men det drejer sig også om det, der kaldes verifikation eller inspektion af og kontrol med overholdelsen af indgåede aftaler.

Dette sidste har været genstand for mange og lange drøftelser, fordi vi alle erkender, at kontrol med indgåede aftaler er nødvendig. Ellers oplever vi blot en tilstand med usikkerhed og en tilstand, hvor mistilliden staterne imellem vokser. En sådan udvikling kan ingen være tjent med. Det fremgår bl.a. af den betydning, man tillægger arbejdet og drøftelserne på Stockholmkonferencen om sikkerhed og tillid i Europa.

Den første del af dagens forespørgsel drejer sig om, hvorledes regeringen har arbejdet for et internationalt forbud mod kernevåbensprængninger. Denne del kunne vi på sin vækst have undværet, da det er kendt fra *communiquéer* og beretninger fra en lang